

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2630/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság – a Kúria Kfv.I.35.040/2023/2. számú végzésével összefüggésben – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 102. § (1) bekezdés d) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.040/2023/14. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] A Csillagrét Waldorf Egyesület (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselő útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján. Az indítványozó álláspontja szerint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 102. § (1) bekezdés d) pontja, illetve a Kúria Kfv.I.35.040/2023/14. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakat. Ezért kérte mind a törvényi rendelkezés, mind a bírósági döntés alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján kérte továbbá a támadott döntés végrehajtásának felfüggesztését.
- [2] 1. Az ügy lényege az indítvány és a rendelkezésre álló bírósági döntések alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az elsőfokú hatóság támogatások igénybevételének jogszerűségére és szabályszerűségére irányuló hatósági ellenőrzést végzett az indítványozónál, amely alapján az indítványozó terhére finanszírozási különbözetből eredő visszafizetési kötelezettséget és kamatfizetési kötelezettséget állapított meg. Az indítványozó

fellebbezése alapján eljáró alperes Magyar Államkincstár határozatával helybenhagyta az elsőfokú hatóság döntését.

- [4] Az indítványozó a határozat ellen keresetet terjesztett elő, amelyet a Győri Törvényszék a 9.K.700.854/2022/17. számú ítéletével mint alaptalant elutasított.
- [5] A jogerős ítélet ellen az indítványozó nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyet a jogi képviselője az ügyfélkapuján terjesztett elő. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.040/2023/2. számú végzésével (a továbbiakban: Végzés1) a felülvizsgálati kérelmet visszautasította. Döntésének indokolásában rámutatott, hogy a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 102. § (1) bekezdés *d*) pontja értelmében az első fokon eljáró bíróság a fellebbezést visszautasítja, ha az elektronikus kapcsolattartásra köteles fellebbezésre jogosult vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő. Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 91. § (1) bekezdése alapján az egyéni ügyvéd, az európai közösségi jogász, valamint az egyéni szabadalmi ügyvivő e tevékenysége során a Kormány által biztosított tárhely szolgáltatások közül a cégkaput használja. A kifejtettek okán a felülvizsgálati kérelem előterjesztésénél az indítványozó jogi képviselőjének a cégkapuját kellett volna használnia. Az egyéni ügyvéd ügyfélkapujáról előterjesztett felülvizsgálati kérelem elektronikus úton, de nem az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) és a végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon történő előterjesztésnek minősül, ezért a felülvizsgálati kérelem visszautasításának van helye. Mindezek okán a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 102. § (1) bekezdés *d*) pontja alapján, a Kp. 117. § (2) bekezdésében meghatározott módon visszautasította.
- [6] Az indítványozó a Végzés1 kapcsán jogi képviselője útján igazolási kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem elektronikailag hibás benyújtását az önhiba hiánya miatt tekintse igazoltnak. Kérelmében hivatkozott arra, hogy a felülvizsgálati kérelmet a Kúria határidőben megkapta. A benyújtási hibát egy olyan technikai jellegű hiba okozta, amely az OBH informatikai rendszerének hiányosságára is visszavezethető, az ugyanis nem jelzi az elektronikus csatorna hibás jelölését, elfogadja az ügyfélkapuról benyújtást. Így a téves benyújtás nem tekinthető kizárólagosan ügyvédi hibának. Álláspontja szerint az ügyfélkapu és a cégkapu választása kizárólag informatikai-technikai kérdés, nem pedig érdemi-tartalmi követelmény, az egyéni ügyvéd esetében semmilyen érdemi különbség nincs a két benyújtási mód között, mindkét benyújtási mód ugyanazt a hivatali utat jelenti.
- [7] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.I.35.040/2023/11. számú végzésében (a továbbiakban: Végzés2) úgy foglalt állást, hogy az igazolási kérelem érdemi elbírálására nincs lehetőség. A vonatkozó jogszabályi környezet bemutatásával kifejtette, hogy az igazolási kérelem előterjesztésének kizárólag abban az esetben van

helye, ha a fél, vagy annak képviselője valamely határnapon önhibáján kívül nem jelent meg, vagy valamely határidőt önhibáján kívül elmulasztott. Jelen esetben erre nem került sor, mivel a jogi képviselő a felülvizsgálati kérelmet határidőben előterjesztette, ugyanakkor az előterjesztésre nem az E-ügyintézési tv.-ben és annak végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon került sor. Mindez nem olyan körülmény, amelyre vonatkozóan igazolási kérelemnek helye lehet, így a jogi képviselő által előterjesztett igazolási kérelem alaptalan. Ebből következően a felülvizsgálati kérelem ismételt, cégkapun keresztül történő előterjesztésének sem lehetett helye. Mindezekre figyelemmel az időközben benyújtott méltányossági kérelem sem foghatott helyt.

- [8] Ezt követően az indítványozó jogi képviselője útján ismételten igazolási kérelmet terjesztett elő, melyben elsődlegesen a Végzés² hatályon kívül helyezését és a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását, másodlagosan az ismételt igazolási kérelemnek helyt adást és a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását kérte. Ebben megismételte a korábbi igazolási kérelmében foglaltakat, másrészt kiegészítette azt. Hivatkozott arra is, hogy a jogi képviselők az elektronikus rendszer használata során felhasználók, akiknek tudniuk kell, hogy mikor hibáznak, ezt a rendszernek jeleznie kell, a bírósági ügyintézés során azonban a használt rendszer ennek a követelménynek nem tesz eleget.
- [9] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.I. 35.040/2023/14. számú (a továbbiakban: Végzés³), az alkotmányjogi panasszal támadott végzésével az indítványozó által ismételten előterjesztett igazolási kérelmet visszautasította. A Kúria hangsúlyozta, hogy a Kp. 36. § (1) bekezdés *g*) pontja alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 150. § (1) bekezdése alapján, ha a fél vagy képviselője valamely határnapon önhibáján kívül nem jelent meg, vagy valamely határidőt önhibáján kívül mulasztott el, a mulasztás következményei – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – igazolással orvosolhatók. Mindezekre tekintettel a törvényi határidőn belül, de nem megfelelő elektronikus úton benyújtott felülvizsgálati kérelmet visszautasító döntéssel szemben igazolási kérelem előterjesztésének nem lehet helye. Rámutatott a Kúria arra is, hogy az ismételten előterjesztett igazolási kérelem elbírálása során vizsgálta, de nem tudta megállapítani az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdésében meghatározott olyan körülmény fennállását sem, amelyre tekintettel az elektronikus előterjesztés hibája miatt nem kerülhetett volna sor a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazására, jelen esetben a felülvizsgálati kérelem visszautasítására. Végezetül a Kúria rámutatott, hogy a felülvizsgálati kérelem határidőben érkezett, de nem szabályszerűen.
- [10] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján egyrészt a Kp. 102. § (1) bekezdés *d*) pontja, másrészt az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Végzés³ (a Kúria Kfv.I.35.040/2023/14. számú végzése) alaptörvényellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.

- [11] 2.1. Az indítványozó a Végzés¹-ben alkalmazott Kp. 102. § (1) bekezdés *d*) pontjával kapcsolatban kifejtette, hogy míg a Kp. a keresetlevél esetében az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok sérelme esetében lehetőséget biztosít annak hatályának fenntartására, ugyanakkor a fellebbezés és a felülvizsgálat szabályozása során nem biztosít lehetőséget sem a visszautasított fellebbezés, illetőleg a felülvizsgálati kérelem hatályának fenntartására, sem hiánypótlásra. Ez a jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] súlyos és aránytalan sérelmét eredményezi, a jogorvoslat igénybevétele ellehetetlenült. Az indítványozó szerint ez súlyos, Alaptörvénybe ütköző hiányosság. Továbbá a támadott szabály lehetővé teszi, hogy egy számítógépen történő téves kattintás – amire sem az elektronikus felület, sem a kérelmet befogadó bíróság nem hívja fel a figyelmet – önmagában ellehetetlenítse a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülését. Az indítványozó szerint jogalkotói mulasztás áll fenn, a jogalkotónak mindenképpen be kellett volna vezetnie olyan garanciális szabályokat, amelyek informatikai-technikai tévedés esetére a beadványok hatályának fenntartását lehetővé teszik. Ilyen szabály (ún. hatályban tartás), amit a Kp. és a Pp. is lehetővé tesz a keresetlevél vonatkozásában (Kp. 49. § (1) bekezdés *b*) pontja, Pp. 178. § (1) bekezdés). Ilyen szabály továbbá a hiánypótlás lehetősége is.
- [12] 2.2. Az ismételten benyújtott igazolási kérelmet elutasító Végzés³ az indítványozó szerint azért sérti a jogorvoslathoz való jogot, mert az végleg elzárta attól, hogy érdemi vizsgálat tárgya legyen az alapügy és az abban meghozott ítélet. Érvélese szerint, ha egy beadványt nem a megfelelő csatornán nyújtanak be, azt nem lehet benyújtottnak tekinteni. Álláspontja szerint részéről önhibán kívüli határidő-mulasztás történt, amely miatt az igazolási kérelem benyújtásának jogszabályi feltételi fennálltak, szemben a Végzés³-ban foglaltakkal. Az indítványozó szerint az önhiba hiányával kapcsolatban aggályos, hogy a jogi képviselőjében eljáró ügyvéd nem kapott semmilyen figyelmeztetést a bíróságok informatikai rendszerétől arról, hogy nem a megfelelő benyújtási módon járt el. Az indítványozó kifogásolta, hogy a Kúria a Végzés³-ban nem méltányosan bírálta el azt, hogy az igazolási kérelem előfeltételi fennállnak-e, továbbá hivatkozott arra, hogy az eljárás gyorsítása nem írhatja felül a jogorvoslat hatékonyságát.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekeelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [14] 3.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére alapított panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőben terjesztette elő.

- [15] Az indítvány részben megfelel a határozott kérelem követelményeinek is, mivel megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét kijelölő alaptörvényi és törvényi rendelkezést, a támadott jogszabályi rendelkezést, az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve kifejezett kérelmet tartalmaz az alaptörvény-ellenesnek talált jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére.
- [16] 3.2. Az Abtv. 52. (1b) bekezdés *b)* pontja alapján az alkotmányjogi panasz indítványnak tartalmaznia kell az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az indítványozó ugyan kérte a Végzés1-el (a Kúria Kfv.I.35.040/2023/2. számú végzése) alkalmazott Kp. 102. § (1) bekezdés *d)* pontja alaptörvény-ellenességnek a megállapítását, megjelölve az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, ugyanakkor olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem adott elő, amely megalapozta volna az érdemi alkotmányossági vizsgálatot. Az indítványozó a megjelölt törvényi rendelkezés bíróság általi konkrét esetre való alkalmazását, a jogszabály hiányos voltát sérelmezve állította az alaptörvény-ellenességet, de annak indokolásával adós maradt. {hasonlóan lásd: 3234/2024. (VI. 25.) AB végzés, Indokolás [17]}
- [17] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítása az Abtv. szerint nem hatáskör, hanem jogkövetkezmény, így annak indítványozására senki sem jogosult, ezért e körben érdemi eljárás lefolytatására nem volt lehetőség. {3375/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14], 3030/2024. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [42]}
- [18] 3.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján támadott döntés az Abtv. tárgyi hatálya alá tartozik-e.
- [19] Az Alkotmánybíróság a Végzés3 (a Kúria Kfv.I.35.040/2023/14. számú végzése) ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglalt azon feltételnek, mely szerint csak az ügy érdemében hozott vagy eljárást befejező egyéb döntés támadható alkotmányjogi panasszal. A vizsgált esetben az ismételt igazolási kérelmet visszautasító Végzés3 nem tekinthető sem az ügy érdemében (vagyis a kereseti kérelemről) hozott bírói döntésnek, sem eljárást befejező döntésnek {hasonlóan lásd: 3149/2019. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [13]}. Jelen ügyben a Győri Törvényszék 9.K.700.854/2022/17. számú ítélete minősül az ügy érdemében hozott döntésnek, míg a felülvizsgálati kérelmét visszautasító Végzés1 minősül a bírósági (felülvizsgálati) eljárást befejező egyéb döntésnek [Abtv. 27. § (1) bekezdés], így a Végzés3 jelen ügyben nem lehet tárgya az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasznak.
- [20] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, valamint az 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglalt feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. október 15.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró